

CU 112655

ZACHODNIA AGENCJA PRASOWA

DZIENNIKARSKA SPÓŁDZIELNIA PRACY

Poznań, ul. Chelmońskiego 1

Warszawa, ul. Kredytowa 9, m. 3 — tel. 85883

Nr 38/lp.

BIULETYN INFORMACYJNY

PORTY I MORZE

Rok 1948 — rok wielkich robót w Szczecinie

Szczecin (ZAP). Wojewoda szczeciński Borkowicz, w wywiadzie prasowym podał, że tempo rozbudowy inwestycji państwowych w Szczecinie w roku 1948 będzie odpowiadało mniej więcej tempu odbudowy inwestycji państwowych w Warszawie w roku 1947. Jak wiadomo, tempo robót w Warszawie dotychczas było najszybsze. W przyszłym roku Szczecin zatrudni ponad 10.000 robotników, dla których trzeba wybudować mieszkania. Kredyty na odbudowę portu szczecińskiego objęte zostały specjalnym rozdziałem w planie inwestycyjnym na rok 1948. Z większych robót na odcinku przemysłowym przewiduje się w Szczecinie obok uruchomienia portu na wielką skalę również uruchomienie fabryki superfosfatu w Stołczynie. Jednocześnie zwiększą się prace w rejonie szczecińskim, szczególnie zaś w zniszczonym rejonie rolniczym Pyrzyce-Myślibórz-Gryfino. Łącznie na odbudowę wsi rejonu szczecińskiego przeznaczona jest w roku 1948 850.000.000 zł.

Rozbudowa węzła kolejowego w Szczecinie

Szczecin (ZAP). Wzrost przeładunku w porcie szczecińskim wymaga znacznego zwiększenia ilości transportów, skierowanych do portu. W związku z tym władze polskie przystąpiły do remontu zniszczonej parowozowni na wyspie Łasztownia. Parowozownia już jest czynna i przyjmować będzie w roku 1948 do 60 parowozów na dobę.

38/lp.

DM 70/05

Przeładunek Szczecina będzie wzrastał

Szczecin (ZAP). Inwestycje w porcie szczecińskim pozwolą na przeładowanie w roku 1949 — 5.650.000 ton towarów. Urządzone będą w pierwszym rzędzie nabrzeża przeładujące węgiel. Dzięki tym inwestycjom port szczeciński osiągnie w roku 1949 o 100 % większą cyfrę przeładunku niż posiadał za niemieckich czasów w roku 1938. Kolej przygotowuje się do dnia 31 grudnia 1948 r. na dostarczenie do portu centralnego w Szczecinie 3.000.000 ton ładunku, zaś do lipca 1949 roku towarów masowych w ilości 5.500.000 ton. Udział Szczecina w obrocie towarowym w roku 1949 będzie się równał obrotowi Gdańska lub Gdyni.

900.000.000 zł dla Szczecina

Warszawa (ZAP). Plan inwestycyjny Ministerstwa Odbudowy na rok 1948 przewiduje na odbudowę Szczecina 900.000.000 zł, z czego około 600.000.000 zł na remonty mieszkań.

Kołobrzeg — port i baza rybacka

Kołobrzeg (ZAP). Tworzenie pomocniczych portów nad Bałtykiem, których zdolność przeładunkową w roku 1949 oblicza się na 500.000 ton rocznie, wymaga szeroko opracowanych planów rozbudowy. Do portów Darłowo i Ustka dochodzi port Kołobrzegu. Projekt gospodarczej rekonstrukcji Kołobrzegu uwzględnia trzy zasadnicze warunki: odbudowę portu, stworzenie bazy rybackiej oraz ośrodka lotniskowego.

M. i. zabezpiecza się już obecnie w Kołobrzegu zabytkową katedrę zniszczoną przez wojnę.

Praca polskiej marynarki handlowej

Gdynia (ZAP). W październiku 1947 roku pływało pod polską banderą 39 morskich jednostek handlowych o łącznym tonażu 189.545. Prócz tego eksploatowano jeden wynajęty statek obcy. Statki polskie przewiozły w październiku 99.440 ton towarów, 79.626 worków poczty, jak również 2.334 pasażerów.

Droga do Szwecji gotowa

Odra/p. Świnoujście (ZAP). Linia kolejowa Recław—Odra przez wyspę Wolin jest już gotowa. Wybudowano nowy most i dwa wiadukty. Ukończenie tej linii pozwoli na przyjmowanie szwedzkiego promu, który dotychczas przybijał do Gdyni. W przyszłości przewiduje się również uruchomienie polskiego promu „Waza”.

1700 statek wszedł do portu Gdańskiego

Gdańsk (ZAP). Z końcem listopada wszedł do portu Gdańskiego 1700 statek w roku bieżącym. W tym samym okresie do portu szczecińskiego wszedł 1000 statek. W obu wypadkach były to statki duńskie.

Przeładunek w Uście

Ustka (ZAP). Zdolność przeładunkowa małego portu w Uście przewyższyła wszelkie oczekiwania. Już we wrześniu port w Uście przekroczył przeciętny przeładunek miesięczny z niemieckich czasów roku 1938 o 14 %. W październiku przeładunki były już o 30 % wyższe niż za czasów niemieckich.

Polski węgiel płynie do Szwajcarii

Gdańsk (ZAP). Do portu gdańskiego przybył statek szwajcarski po większy ładunek węgla. Węgiel ten w Gandawie przeładowywany jest na barki, które Renem dowożą go do samej Szwajcarii.

Handlowe przedstawicielstwa Czechosłowacji w portach polskich

Szczecin (ZAP). Na konferencji czeskich przemysłowców, którzy byli na polskim wybrzeżu, omówiono sprawy czeskich przedstawicielstw handlowych w portach polskich. Omówiono również sprawy tranzytu i stwierdzono, że Szczecin służyć może nie tylko Polsce, ale i Czechosłowacji.

Piąty polski port rozpoczyna pracę

Darłowo (ZAP). Pierwsze statki zagraniczne przybyły do Darłowa po węgiel. Są to głównie żaglowce motorowe ze Szwecji.

Organizacja stacji ratowniczych na wybrzeżu

Warszawa (ZAP). Przy współpracy ze Szwedami przystępuje Polska do urządzenia stacji ratowniczych na wybrzeżu. Polska zamierza przystąpić do międzynarodowego porozumienia w sprawie ratowania rozbitków morskich na Bałtyku. W czasie wojny wszystkie stacje ratownicze na wybrzeżu polskim zostały zniszczone.

Wydobywanie zatopionych statków

Szczecin (ZAP). Dotychczas z dolnego biegu Odry wydobyto 90 zatopionych statków, które po remoncie będą znów pełniły służbę na tej rzece. Na najbliższy okres planuje się wydobyć dalszych 50 zatopionych jednostek.

Produkcja stoczni rybackiej

Ustka (ZAP). Dwa lata pracy pozwoliły na wyszkolenie fachowców w stocznich rybackich, w których produkcja obecnie stale wzrasta. We wszystkich stocznich rybackich w Polsce znajdowały się w październiku w budowie 43 większe jednostki rybackie oraz duża ilość łodzi motorowych i wiosłowych.

Remonty statków zagranicznych

Gdańsk (ZAP). Stocznie gdańska i gdyńska w miesiącu październiku przeprowadziły remonty na 16 statkach zagranicznych. Również stocznia „Gryf” przeprowadziła remont na statku norweskim.

Głębokość portu w Szczecinie

Szczecin (ZAP). Podczas badania trasy przejazdu do portu w Szczecinie okazało się, że kanał morski koło Świnoujścia posiada głębokość 9—10 m, co pozwala na przejazd wielkich jednostek morskich, a kanał na zalewie szczecińskim posiada głębokość od 7,5—8 m.

PRZEMYSŁ I KOMUNIKACJA

Rekordowa produkcja hutnicza

Warszawa (ZAP). Hutnictwo polskie po przekroczeniu rozmiarów przedwojennej produkcji we wszystkich podstawowych grupach wytwórczych, osiągnęło w Szczecinie nowe sukcesy.

Produkcja hutnictwa żelaznego w październiku wynosiła:

Koksu 82,5 tys. ton, surówki 81,6 tys. ton, stali surowej 145,5 tys. ton i wyrobów walcowanych 102,8 tys. ton. Hutnictwo polskie poraz pierwszy przekroczyło 100.000 ton wyrobów walcowanych miesięcznie.

W stosunku do przeciętnej miesięcznej w roku 1938 stanowi to: w koksie 178 %, w surówce 111 %, w stali surowej 121 % i w wyrobach walcowanych 110 %.

Spożycie przedwojenne w cukrze osiągnięte

Warszawa (ZAP) Polska posiada obecnie łącznie 76 czynnych cukrowni. W roku 1945 było 47 cukrowni na ziemiach dawnych i 5 na Ziemiach Odzyskanych. W roku 1946: 50 cukrowni na ziemiach dawnych i 21 na Ziemiach Odzyskanych, obecnie jest 50 cukrowni na ziemiach dawnych a 26 na Ziemiach Odzyskanych. W roku 1948 uruchomione zostaną dwie dalsze cukrownie na Ziemiach Odzyskanych.

Plantacje buraka cukrowego znajdują się w Polsce w 236 powiatach i obejmują 22.000 wiosek. W tym roku hodowano buraki w 515 tys. małych gospodarstw rolnych. Obecnie w 80 % buraki cukrowe hodują drobni gospodarze, na pozostały procent składają się majątki państwowe.

Tegoroczne zbiory buraków w Polsce wyniosą według dotychczasowych obliczeń 33.500.000 q, co pozwoli na wyprodukowanie ponad 470.000 ton cukru. Z tegorocznej produkcji 342.000 ton cukru pójdzie na spożycie krajowe, co stanowi 12,5 kg na każdego mieszkańca rocznie, a więc tyle, co najwyższe spożycie przedwojenne. Na wywóz zagranicę zostanie 135.000 ton cukru.

Z produkcji Ziemi Odzyskanych

Warszawa (ZAP). Zakłady produkujące na Ziemach Odzyskanych towary objęte monopolami państwowymi, zostały przejęte z dużym stopniem zniszczenia. Brakowało w nich większość maszyn.

Warsztaty przemysłu tytoniowego zniszczone były w 40% i pozbawione maszyn. Uruchomiono przy końcu 1946 roku zakłady w Raciborzu, produkujące tabakę i tytoń do żucia, oraz wytwórnię papierosów we Wrocławiu, która za czasów niemieckich produkowała 2.000.000, a dziś produkuje 4.000.000 papierosów dziennie.

Państwowy monopol spirytusowy przejął na ziemiach zachodnich 17 zakładów, które również były silnie zniszczone. Na odbudowę ich wydatkowano dotychczas 53.000.000 zł.

Również fabryki zapalek na Ziemach Odzyskanych były w 40%—100% zniszczone. Przy końcu roku 1945 uruchomiono kilka z nich, a w roku 1947 uruchomiono wielkie zakłady produkcji zapalek w Sianowie, zaopatrzone m. i. w maszyny z Polski.

Polskie maszyny rolnicze na targach paryskich

Warszawa (ZAP). Polski przemysł maszyn i narzędzi rolniczych produkuje obecnie poza żniwiarkami i kosiarkami wszystkie używane w Polsce maszyny i narzędzia rolnicze. Polska posiada 31 fabryk maszyn i narzędzi rolniczych, z czego 10 na Ziemach Odzyskanych. W marcu 1948 przemysł maszyn rolniczych weźmie udział w paryskich targach „Salon agricole”.

Przekroczenie produkcji przedwojennej

Nowa Ruda (Dolny Śląsk) (ZAP). Fabrykę wyrobów włókienniczych w Nowej Rudzie przejęto w roku 1945 zniszczoną w 37%. Fabryka produkuje obecnie 500.000 m tkanin miesięcznie oraz tkaniny jedwabne na eksport. Inna fabryka w tej samej miejscowości, która po odbudowie nie osiągnęła jeszcze swej maksymalnej produkcji przekroczyła w miesiącu października niemieckie maksimum o 72,5%.

Wzrost wydajności pracy w kopalniach opolskich.

Zabrze (ZAP). W ciągu ostatnich kilku miesięcy wzrosła znacznie wydajność pracy w kopalniach rejonu Opola i Zabrze. O ile w marcu 1947 roku przeciętna dzienna wydajność obliczona na jednego robotnika wynosiła 1.187 kg wydobytego węgla, to w październiku wydajność ta wzrosła do 1.300 kg wydobytego węgla na jednego robotnika. Jednocześnie zmniejszyło się zużycie drzewa i materiałów wybuchowych na tonę wydobywanego węgla.

Powstają nowe szyby

Gliwice (ZAP). Dla kopalń węgla buduje się obecnie 30 różnych szybów, zaprojektowanych w całości wraz z urządzeniami na powierzchni przez polskich inżynierów.

Gazy ziemne dla Czechosłowacji

Cieszyn (ZAP). Ostatnio wykryto w Polsce nowe źródła gazu ziemnego, który gazociągami dostarczony został m. i. do Krakowa, Tarnowa, Jasła i Stalowej Woli. Budowane są nowe szyby. Przewiduje się dostarczanie gazu ziemnego z Polski dla fabryk w Czechosłowacji, która w zamian za to dostarczać będzie Polsce urządzenia, maszyny i samochody.

Płyty gramofonowe

Warszawa (ZAP). Odbudowane zakłady fonograficzne w Warszawie, polski „Odeon” wyprodukował już 100.000 płyt. W roku 1948 „Odeon” warszawski produkować będzie również na eksport dla Ameryki i Palestyny.

Poszukiwania naftowe

Warszawa (ZAP). Według „Petroleum World Oil Atlas” Polska oprócz Rumunii jest jedynym krajem uznanym w całości za teren ropny stwierdzony lub przypuszczalny. Według ostatnich wyników wierceń w Polsce, ta opinia zaczyna się sprawdzać. Polscy geolodzy są pewni, że rok 1948 będzie rokiem przełomowym, jeśli chodzi o wiercenia za gazem i naftą. Polska odziedziczyła rafinerie zniszczone przeważnie przez działania wojenne. Rafinerie te będą nie tylko odbudowane lecz rozbudowane. Już dziś przerabiają one oprócz ropy własnej, ropę importowaną z Rumunii, Węgier i Persji.

Eksport wyrobów z bursztynu

Sopot (ZAP). Poza dwiema fabrykami wyrobów bursztynowych istnieje na wybrzeżu szeroko rozgałęziony przemysł chałupniczy. Wyrobami polskiego bursztynu interesują się specjalnie Amerykanie i Szwedzi. Obecnie organizuje się spółdzielnie, które będą eksportowały polski bursztyn.

ROLNICTWO

1.266.000 ha obsiano więcej, niż w roku ubiegłym na jesieni

Warszawa (ZAP). Z tegorocznej kampanii jesiennej obsiano ozimymi ponad 5.213.000 ha w tym 4.342.000 ha żyta, 302.000 ha pszenicy, 34.000 ha rzepaku i 35.000 ha jęczmienia. Powierzchnia tegorocznych ozimów w porównaniu do jesieni

ubiegłego roku została powiększona o przeszło 1.226.000 ha. Przekroczyły plan tegorocznych jesiennych zasiewów województwa: olsztyńskie, śląsko-dąbrowskie, szczecińskie, łódzkie, kieleckie, lubelskie i poznańskie.

Polski cukier na eksport

Gdynia (ZAP). Z początku grudnia statki zagraniczne zabierały ładunki cukru dla Adenu i Dżibutti.

Większe ilości cukru dla Anglii dochodzą do portu w Szczecinie.

Konie i bydło dla Ziemi Odzyskanych

Warszawa (ZAP). Plan importu zwierząt domowych na 1947 rok obejmował 69.050 koni użytkowych i hodowlanych oraz 16.060 sztuk bydła użytkowego i hodowlanego. Do końca października sprowadzono ogółem 56.540 koni, w tym 55.445 koni użytkowych i 1.095 koni hodowlanych oraz 12.767 sztuk bydła, w tym 12.769 sztuk użytkowych i 18 hodowlanych.

Import zwierząt domowych przeznaczony został w większości na zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych. I tak z ogólnej liczby 69.050 koni przeznaczono dla majątków państwowych 16.900 koni (w tym 14.900 koni dla Państwowych Nieruchomości Ziemskich), 10.000 koni dla rolników na ziemiach centralnych i 42.150 koni dla osadników na Ziemiach Odzyskanych.

Z 16.050 sztuk bydła przeznaczono 6.250 sztuk dla majątków państwowych (w tym 3.940 dla Państwowych Nieruchomości Ziemskich) oraz 9.800 sztuk dla rolników. Bydło importowane przekazywane jest wyłącznie na Ziemię Odzyskaną.

Pszczelarstwo na Dolnym Śląsku

Wrocław (ZAP). Statystyka niemiecka w roku 1944 podaje stan pni pszczelnych na Śląsku na 143.000. Według polskich obliczeń z roku 1945 pozostało 20.000 pni, reszta padła ofiarą wojny. Obecnie pszczelarstwo polskie na Śląsku posiada już 40.000 pni. Miodobranie tegoroczne przyniosło od 5—8 kg miodu z jednego pnia. Jest to mało, ale w gospodarce tegorocznej chodziło nie o miód, a o nowe roje, o wzrost pasiek.

ZAGADNIENIA OSADNICZE I KULTURALNE

Weryfikacja 1.067.000 autochtonów

Warszawa (ZAP). Podczas omówienia budżetu Ministerstwa Ziemi Odzyskanych w sejmie polskim, podano m. i. do wiadomości, że zweryfikowano 1.067.000 autochtonów, t. zn.

b. mniejszości polskiej w Niemczech, oraz uregulowano ich sytuację majątkową.

W ramach osadnictwa liczba ludności na terenach Ziemi Odzyskanych wzrosła w roku 1947 o ok. 700.000.

Nowe zagrody, nowi osadnicy

Pyrzyce (ZAP). W związku z akcją osadniczą na terenie województwa szczecińskiego, odbudowa zniszczonych obiektów wiejskich rozwija się coraz szybciej. W miesiącu października ilość materiałów budowlanych, które zostały rozdzielone na cel ten przeznaczono 11,85 milionów złotych oraz dużą ilość materiałów budowlanych, które zostały rozdzielone pomiędzy osadników. Dzięki tym materiałom i pomocy finansowej udało się w ciągu jednego miesiąca odbudować 921 zagród indywidualnych i 115 poparcelacyjnych.

W roku bieżącym na akcję odbudowy wsi wydano już na obszarze województwa szczecińskiego 234 miliony złotych. Za sumę tę odbudowano dotychczas 2.508 zagród i 45 majątków poparcelacyjnych.

Olsztyn (ZAP). Akcja odbudowy wsi w woj. olsztyńskim objęła dotychczas 4.882 gospodarstwa wiejskie, do remontu których używa się materiałów budowlanych, zakupionych za sumę 70 mil. zł. Przede wszystkim remontuje się gospodarstwa, które w roku bieżącym zostały zajęte przez osadników. Do marca r. 1948 akcja odbudowy wsi objąć ma 16.000 zagród wiejskich, na co został już przyznany odpowiedni kredyt. Dalsze kredyty zostaną przyznane w roku przyszłym.

Koźle (ZAP). W powiecie kozielskim na Śląsku Opolskim, parceluje się obecnie 2 majątki. Z majątków utworzy się 18 działek pełnorolnych oraz 11 działek pracowniczych. Na uzyskanej z parcelacji ziemi osadzone zostaną rodziny repatriantów.

Gliwice (ZAP). Ruch przesiedleńczy z ciągle przeludnionych jeszcze okolic Rzeszowa i Tarnowa na teren Ziemi Odzyskanych nie został jeszcze bynajmniej zakończony. Ostatnio przejechał przez Gliwice w drodze na zachód nowy transport przesiedleńców.

Gliwice (ZAP). Kopalnie Zjednoczenia Gliwickiego wchłonęły już 8 transportów górników polskich, reemigrujących z Francji. Z ostatniego transportu Zjednoczenie Gliwickie przyjęło do pracy 437 osób, w tym 113 górników. Wszyscy reemigranci skierowani zostali do przygotowanych dla nich mieszkań.

Koźle (ZAP). Transport repatriantów polskich z Palestyny, Egiptu i Włoch przybył do Polski. 30-wagonowym pociągiem sanitarnym PCK przejechało 349 osób. Transport ten zatrzymany został we Włoszech celem odbycia kwarantanny z obawy przed zawleczeniem z Egiptu cholery. Obawy te na szczęście okazały się bezpodstawne.

Rozwój biblioteki

Elbląg (ZAP). Zniszczona w czasie działań wojennych biblioteka miejska, po uporządkowaniu ocalałych książek została ponownie otwarta. Obecnie w bibliotece znajduje się 50.000 tomów różnych książek, przeważnie naukowych. Z biblioteki korzystają również profesorowie i studenci uniwersytetu im. Kopernika z Torunia.

Szybka odbudowa kościoła

Słupsk (ZAP). Zniszczony na skutek działań wojennych kościół Mariacki w Słupsku jest odbudowany w szybkim tempie. Jest to zabytkowa budowla gotycka z XVI wieku.

Prace przeprowadza się dzięki ofiarności społeczeństwa oraz subwencjom państwowym. W chwili obecnej wieża jest już zabezpieczona i przystąpiono do odbudowy głównej nawy kościoła. Przed zimą wszystkie prace zabezpieczające zostaną ukończone.

Uroczystość 10-lecia gimnazjum polskiego

Kwidzyn (ZAP). W Kwidzynie odbyła się ostatnio uroczystość z okazji 10-lecia istnienia gimnazjum polskiego, które zostało otwarte w listopadzie 1937 r. przez Polskie Tow. Szkolne. Z chwilą wybuchu drugiej wojny światowej, personel nauczycielski i uczniowie zostali aresztowani i osadzeni w obozach koncentracyjnych. Wielu spośród aresztowanych zostało przez Niemców w bestialski sposób zamordowanych.

MISCELLANEA

Obroty handlowe Polski w okresie styczeń—wrzesień 1947 r.

Warszawa (ZAP). Obroty handlowe Polski w okresie trzech kwartałów b. r. (styczeń—wrzesień) zamykają się po stronie przywozu cyfrą 34.979.424.000 zł, zaś po stronie wywozu wyrażają się sumą 23.233.317.000 zł. Saldo obrotów handlowych w ciągu trzech kwartałów b. r., mimo, że jest ujemne wynosząc 11.746.107.000 zł — jest zjawiskiem korzystnym ze względu na to, że głównymi artykułami przywozu są artykuły inwestycyjne, pozwalające na wzmożenie produkcji.

W okresie 9 miesięcy b. r. Polska dokonywała obrotów handlowych z 33 państwami, tak europejskimi, jak i zamorskimi.

Na pierwszym miejscu pod względem wysokości obrotów z Polską stoi ZSRR. (Przywóz towarów za 10.818.387.000 zł, wywóz zaś za 9.965.662.000 złotych). Na drugim miejscu w zakresie przywozu znajdują się Stany Zjednoczone Am. Półn., (import wartości 4.347.343.000 zł).

Duże znaczenie posiadają obroty handlowe z Danią. Wyniosły one po stronie przywozu 3.967.334.000 zł.

Ile wychodzi w Polsce czasopism?

Warszawa (ZAP). Czasopism, wychodzących w Polsce jest 754. Liczba ta obejmuje dzienniki jak i prasę periodyczną do roczników i nieregularnie się ukazujących druków o typie czasopism włącznie. W tej liczbie zanotowano m. in. 58 dzienników. 31 tygodników i 286 miesięczników. Jest to stan z października r. b. Woj. warszawskie ma 12 dzienników (łącznie z Warszawą), drugim z kolei jest woj. poznańskie — 8 dzienników, dalej łódzkie — 7, pomorskie — 6, śląskie — 4, krakowskie — 4, po trzy dzienniki mają woj. szczecińskie, wrocławskie, kieleckie i gdańskie, dwa lubelskie, po 1 białostockie, olsztyńskie i rzeszowskie.

2.441 spółdzielni Samopomocy chłopskiej

Warszawa (ZAP). W roku bież. ogólna ilość spółdzielni Samopomocy Chłopskiej wyraża się cyfrą 2.441 czynnych placówek.

Spółdzielnie te posiadają szereg przedsiębiorstw i zakładów (kopalnie torfu, gorzelnie, młyny itp.), wśród których ważny odcinek stanowią ośrodki maszyn rolniczych w liczbie 200.